

راهنما برای ارزیابی سازگاری با شاخص‌های اجتماعی- اکولوژیکی

شاخص‌های انعطاف‌پذیری

سازگاری سیستم‌های اجتماعی- اکولوژیکی می‌تواند توضیح دهد ظرفیت بازیابی بعد از استرس (به طور مثال بازیابی بعد از خشکی، سیل یا طوفان)، استمرار تغییر، سازگاری و انتقال در پاسخ به درایورهای داخلی، فرآیندهای خارجی، فرصتی برای اختراع یا ابداع یک چیز.

شاخص‌های انعطاف‌پذیری اجتماعی- اکولوژیکی «اندازه‌گیری» میکند ویژگی‌های مرتبط با یک چشم‌انداز را که ... نتایج ارزیابی سازگاری استفاده میشود در شناسایی راه‌های افزایش سازگاری از طریق بازسازی چشم‌انداز، تنوع زیستی مزارع و حفاظت از تنوع زیستی کشاورزی.

نیاز است که به شاخصهایی که در 20 سوال پرسشنامه آمده است، هریک از اعضای جامعه که در کارگاه شرکت کردند پاسخ بدهند. شاخصهای به صورت پنج گروه کلی آمده‌اند.

- تنوع چشم‌انداز خشکی/ دریا و حفاظت از اکوسیستم‌ها؛
- تنوع زیستی (از جمله تنوع زیستی کشاورزی)؛
- دانش و نوآوری‌ها؛
- تصدی‌گری و برابری اجتماعی؛
- معیشت و رفاه

لطفاً جدول 3 را نگاه کنید. اگر شاخصها روشن نبودند یا نیاز به است که به شرایط محلی تنظیم شود لطفاً از دنیا سوال شود.

ارزیابی سازگاری از سه مرحله تشکیل شده است:

1. آماده‌سازی

مرحله آماده‌سازی شامل برنامه‌ریزی و سازماندهی یک کارگاه ارزیابی سازگاری مبتنی بر جامعه است. که شامل موضوعات کاربردی از قبیل ترجمه شاخصها به زبان محلی است.

2. کارگاه (یک تا دو روز)

ارزیابی نیاز به کارگاه دارد که کارگاه شامل مقدمه، امتیازدهی و خلاصه است. شما میتوانید

3. پیگیری

مرحله پیگیری میتواند خیلی متنوع باشد، اما به طور معمول میتواند شامل برنامه توسعه بر پایه سازگاری بر اساس نتایج گرفته شده از ارزیابی سازگاری باشد.

1- آماده‌سازی برای ارزیابی انعطاف‌پذیری

1.1- شرکت‌کنندگان

ارزیابی انعطاف‌پذیری در یک کارگاه با حضور 10 نفر از اعضای جامعه و ترکیبی از سن‌ها و جنسیت‌های مختلف برگزار میشود. بهتر است که شرکت‌کنندگان در کارگاه یک تا دو هفته قبل

از کارگاه انتخاب شوند. این بدان معنی است که نیاز است قبل از برگزاری کارگاه یک بار به منطقه سفر شود و شرکت کنندگان در کارگاه با سنین و جنسیت‌های مختلف انتخاب شوند و با آنها توافق کنیم که چه زمانی و در کجا کارگاه را برگزار کنیم. لطفاً توجه کنید که شرکت کنندگان چگونه می‌توانند به محل برگزاری کارگاه بیایند و اینکه آیا حمل و نقل آماده است.

این نکته مهم است که با یک گروه مخلوط (سن، جنسیت، جایگاه اجتماعی و اقتصادی در جامعه و علایق مختلف) کار شود. اگر با فرهنگ و هنجارهای جامعه سازگار باشد- بهتر است جلسات جداگانه با زنان و مردان سازمان‌دهی شود. شما می‌توانید انتخاب کنید که با 10 مرد و 10 زن در کارگاه‌های جداگانه کار شود. این نکته مهم است که آنها بتوانند تفاوت‌های نگاه بینشان را بشنوند.

1.2- مواد از پیش آماده شده

- لیست شاخص ترجمه شود (به جدول شماره 3 نگاه شود)؛
- 5 عدد کاغذ به سایز پوستر (A0)؛
- ماژیک‌های رنگی برای نقشه‌کشی، چسب‌های کاغذی رنگی، چسب و هر ابزار دیگری که احتمال می‌دهیم برای کار نقشه‌کشی و ارزیابی مفید است.

1.3- مواد غذایی و پذیرایی

آماده کردن پذیرایی مناسب (آب، چای، شیرینی) و سازمان‌دهی غذا برای شرکت کنندگان. غذا و پذیرایی برای کل‌گروه باید قبل از کارگاه آماده شود. به طور مثال با همکاری یکی از زنان محلی. پول غذا و بقیه هزینه‌های کارگاه (مانند هزینه حمل و نقل به محل برگزاری کارگاه) از بودجه فعالیت‌های میدانی تهیه می‌گردد.

2- کارگاه

کارگاه شامل 1-مقدمه و 2-امتیازدهی به 20 سوال (شاخص) و خلاصه است. این کارگاه شامل 10 نفر، تسهیلگر، یادداشت بردار و در صورت نیاز مترجم است. مقدمه در حدود 2 ساعت و پاسخدهی به شاخص‌ها در حدود 6 تا 8 ساعت انجام خواهد شد. اگر کارگاه صبح آغاز شود، ناهار به صورت گروهی خورده شود و بعد از ناهار دوباره ادامه پیدا کند بسیار خوب خواهد بود.

تسهیلگر

تسهیلگر نقش مهمی را در برگزاری و اینکه اطمینان حاصل شود که به تمام شاخصها پاسخ داده شود، دارد. او مسئول برقراری ارتباط و برای دستیابی به هدف کارگاه و اطمینان از برگزاری کلیه مراحل کارگاه (به طور مثال مقدمه) و در حال حرکت بودن آن در مسیر درست است.

1-2- مقدمه (2 ساعت)

قبل از اینکه مقدمه کارگاه شروع شده، لطفاً اطلاعات شرکت کنندگان در کارگاه (اسم، سن، جنسیت، نام روستا) جمع‌آوری شود. در طول مقدمه باید مطمئن شد که تمام شرکت کنندگان مفهوم چشم‌انداز، آگروباپوداوریستی و سازگاری را متوجه شده‌اند.

1-1-2: چگونه باید چشم‌انداز را شرح داد؟

1- نقشه کشی مشارکتی چشم انداز: اجازه دهیم که شرکت کنندگان نقشه چشم انداز خود را از جنگل، رودخانه ها، منابع آبی، دریاچه ها، زمینهای کشاورزی، خانه ها، جاده ها و ... تهیه کنند. گاهی اوقات شرکت کنندگان بر زیر ساختها (جاده ها، فروشگاه ها) فوکوس میکنند. بنابراین نیاز است که در این بخش شما آنها را راهنمایی کنید تا در نقشه خود منابع طبیعی و تنوع زیستی را بکشند. اگر یک نقشه چشم انداز مشارکتی از قبل وجود داشته باشد میتوانیم از آن نیز استفاده کنیم.

2- از شرکت کنندگان سوال کنیم که لغت بومی چشم انداز چیست و آن را پایین نقشه بزرگ بنویسیم. مثلا در ژاپن چشم انداز در زبان سنتی satoyama نامیده میشود. معنی آن جنگل- مزرعه است. Satoyama اشاره به لینک میان کشاورزی (زمین) و غیر قابل کشاورزی (جنگل) بخشی از چشم انداز دارد.

2-1-2- چگونه باید آگروبايودايورسیتی را شرح داد؟

آگروبايودايورسیتی شامل اجزاء چشم انداز، محصولات کشاورزی، ارقام کشاورزی، گونه های وحشی مفید، حشرات و حیوانات است. از شرکت کنندگان خواسته شود که لیست آگروبايودايورسیتی تهیه شود و روی یک کاغذ بزرگ نوشته شود و روی دیوار نصب شود. شامل:

- **بخش های اکوسیستم:** (زمینهای کشاورزی، لکه های جنگل، رودخانه ها، مراتع، منابع آبی)؛
- **محصولات و ارقام محصولات اصلی کشاورزی:** (ارقام سیب زمینی، ارقام برنج، و ...)
- **گونه های وحشی مفید**

2-1-3- چگونه باید انعطاف پذیری را شرح داد؟

یک جدول زمانی 30 سال گذشته را تهیه کنیم. از شرکت کنندگان بخواهیم که مهمترین وقایع و چالش ها (خشکسالی ها، سیلاب ها، جنگل زدایی ها) را روی تایم لاین اضافه کنند. **شرح انعطاف پذیری:** (بازبایی بعد از استرس و توانایی سازگار شدن با تغییرات). از شرکت کنندگان بخواهیم که **انعطاف پذیری را شرح دهند با لغات خودشان، شرح دهند سازگاری را؛ به طور مثال چگونه با خشکی و سیلاب ها سازگار می شوند.**

2-2- پاسخ به سوالات (6 تا 8 ساعت)

چگونه باید به سوالات پاسخ دهیم. تسهیلگر باید سوالات را جوری از شرکت کنندگان سوال کند که برای همه آنها قابل درک باشد. خوب خواهد بود که اول در مورد آنها به صورت پیشرفته فکر شود. تمرین اینکه چگونه باید هر سوال پرسیده شود. تسهیلگر میتواند از سوالات دیگر یا ابزارهایی برای روشن تر شدن سوال اصلی استفاده کند. امتیاز دهد و روند آن را مشخص کند. شرکت کنندگان باید به هر سوال به صورت یکی یکی پاسخ دهند. اول به صورت انفرادی و بعد به صورت گروهی. پاسخ به هر سوال شامل امتیاز و روند است که باید به صورت جداگانه ثبت شود.

جدول 1- جدول جمع آوری امتیازها و روندها

امتیاز: جواب به هر سوال 5 امتیاز دارد. باید توضیح دهیم که هر امتیاز چه معنایی دارد. روند: روند تغییر را با نشان دادن این علامت ها نشان میدهم.

- ↑ نشان دهند روند رو به افزایش است.
- → بدون تغییر
- ↓ نشاندهنده روند رو به کاهش است.

برای هر سوال، هر شرکت کننده باید از ارزش یک تا 5 را به هر سوال بدهد و نوع پیکان روند را نشان دهد. اما باید از آنها سوال شود که دلیل امتیاز و روند آنها چیست؟ تسهیلگر بحث میکند، شرکت کنندگان جواب میدهند و یکی باید این موارد را در گوشه کارگاه یادداشت کند.

نتیجه (امتیاز گروه و روند گروه): برای هر سوال. بعد از اینکه هر شرکت کننده به هر سوال امتیاز و روند داد بعد در مورد امتیاز و روند گروهی بحث شود. این بخش برای رسیدن به یک توافق مشترک بسیار نیاز است. این خوب خواهد بود که به شرکت کنندگان زمان بدهیم تا در مورد جواب هایی که میدهند با یکدیگر بحث کنند این برای رسیدن به یک توافق مشترک خود خواهد بود. رسیدن به یک توافق مشترک باعث به وجود آمدن بحث میشود که در این بین میتوانیم به درک درستی از چشم انداز، تهدیدها و راه حلها برسیم. وقتی به جواب نهایی و گروهی رسیدیم به سوال بعدی میرویم.

جدول 2: چک لیست قبل، در طول برگزاری و بعد از کارگاه

قبل از کارگاه
ترجمه شاخصها به زبان محلی
تمرین کنیم که چگونه باید هر سوال پرسیده شود. (این برای تسهیلگر است).
شناسایی 10 شرکت کننده، ترکیبی از جنسیت و سن های مختلف
پیدا کردن یک محل برای برگزاری کارگاه
هماهنگی پذیرایی قبل از برگزاری جلسه (ناهار، چای، میان وعده) - میتوانیم از یک نفر از جامعه تا این کار را انجام دهد. (در قبال آن پول بدهیم)
آماده کردن مواد (لیست شرکت کنندگان، کاغذهای بزرگ، ماژیک و ...)
مشخص کردن تسهیلگر، نت بردار و مترجم
کارگاه
مقدمه
توضیح هدف این تمرین
تهیه لیست شرکت کنندگان (نام، سن، جنسیت، نام روستا)
شرح چشم انداز با استفاده از نقشه کشی مشارکتی (یا استفاده از نقشه هایی که قبلا کشیده شده است).
شرح agrobiodiversity - تهیه یک لیست از بخشهای چشم انداز، محصولات کشاورزی، درختان، گیاهان وحشی و حیوانات.
شرح انعطاف پذیری با استفاده از تایم لاین.
پاسخ به سوالات (20 شاخص)،
پرسش یک به یک، برای هر سوال، از هر شرکت کننده سوال شود که امتیاز و روند بدهند. بعد از آنها سوال شود تا به امتیاز و روند نهایی برسند. بعد به سوال بعدی برویم.
موضوعات مطرح شده برای هر سوال و بحث های صورت گرفته یادداشت شود.
پیگیریها
نمرات و پیگیریها باید در فایل اکسل وارد شود. یادداشتها برای تهیه گزارش نهایی استفاده شود. ارزیابی انعطاف پذیری میتواند دیدی از جامعه را به ما بدهد و ما را برای کارهای بعدی آماده کند.

جدول 3: شاخص‌های انعطاف پذیری اجتماعی - اکولوژیکی

امتیازها	سوال برای امتیاز دادن	توصیف شاخص
تنوع مناطق خشکی / مناطق آبی و حفاظت از اکوسیستم ها		
1- تنوع مناطق خشکی و آبی		
5: خیلی زیاد (تعداد زیادی اکوسیستم‌های طبیعی و استفاده از زمین‌های متفاوت وجود دارد) 4: زیاد 3: متوسط 2: پایین 1: خیلی کم (یک یا تعداد خیلی کم از اکوسیستم‌های طبیعی و استفاده از زمین)	آیا قلمرو متشکل از اکوسیستم‌های طبیعی مختلف (زمینی و آبی) است؟	مناطق خشکی و مناطقی آبی از اجرای مختلف/ موزاییکی از اکوسیستم‌های طبیعی (خشکی و آبی) و انواع استفاده از زمین شامل می‌شود
2- حفاظت از اکوسیستم		
5: خیلی زیاد (منابع کلیدی تحت حفاظت هستند) 4: زیاد 3: متوسط 2: پایین 1: خیلی کم (هیچ منطقه‌ای تحت حفاظت نیست)	آیا در این اکوسیستم مناطقی وجود دارد که تحت حفاظت رسمی یا غیر رسمی باشد؟	مناطق داخل چشم اندازه‌های زمینی و دریایی حفاظت می‌شود از لحاظ اکولوژیکی و/یا فرهنگی مهم
3- تعاملات اکولوژیکی میان اجزای مختلف چشم انداز خشکی/ دریایی		
5: خیلی زیاد (تعاملات اکولوژیکی مورد توجه قرار می‌گیرند در حالی که مدیریت منابع طبیعی با در نظر گرفتن تصمیم‌گیرهای مدیریتی) 4: زیاد 3: متوسط 2: پایین 1: خیلی کم (تعاملات اکولوژیکی در مدیریت منابع طبیعی در نظر گرفته نمی‌شود)	آیا تعاملات اکولوژیکی میان اجزای مختلف چشم انداز یا منظر دریا در مدیریت منابع طبیعی مورد توجه قرار می‌گیرد؟	تعاملات اکولوژیکی میان اجزای مختلف چشم انداز یا منظر دریا در مدیریت منابع طبیعی مورد توجه قرار گیرد.
4- بازیابی و بازسازی چشم انداز / منظر دریا		
5: خیلی زیاد (توان	آیا چشم انداز و منظر دریا توانایی	چشم انداز و منظر دریا

<p>خیلی بالا برای بازیابی و بازسازی) 4: زیاد 3: متوسط 2: کم 1: خیلی کم (توان خیلی پایین بعد از شکهای محیط زیستی)</p>	<p>بازیابی و بازسازی را بعد از شوکهای شدید محیط زیستی دارد؟</p>	<p>توانایی بازیابی و بازسازی شوکها و استرسهای محیط زیستی را دارد</p>
تنوع زیستی شامل تنوع زیستی کشاورزی		
5- تنوع سیستم غذایی محلی		
<p>5: خیلی زیاد (توان خیلی بالا برای بازیابی و بازسازی) 4: زیاد 3: متوسط 2: کم 1: خیلی کم (توان خیلی پایین بعد از شکهای محیط زیستی)</p>	<p>آیا جامعه از مواد غذایی محلی متنوع استفاده میکند؟</p>	<p>مواد غذایی مصرف شده در چشم انداز و منظر دریا شامل مواد غذایی محلی رشد یافته و جمع شده از جنگلهای بومی و/یا ماهی های از آبهای محلی است</p>
6- نگهداری و استفاده از ارقام کشاورزی محلی و نژادهای حیوانات		
<p>5: خیلی زیاد (ارقام بومی محصولات کشاورزی و نژادهای دامی بومی نگه داری و استفاده) 4: زیاد 3: متوسط 2: کم 1: خیلی کم (خیلی کم یا اصلا گونه های بومی وجود ندارند)</p>	<p>آیا محصولات مختلف، ارقام و نژادهای حیوانات توسط جامعه حفاظت و استفاده می شود؟</p>	<p>خانوارها و/یا گروه های جامعه از تنوع محصولات بومی و نژادهای حیوانات نگه داری میکنند. مثالها نگهبانان بذر، متخصصان نژادهای حیوانات، گروه بهنژادگری حیوانات، باغداری خانگی و بانک بذرهای جامعه</p>
7- مدیریت پایدار منابع مشترک		
<p>5: خیلی زیاد (منابع رایج به صورت پایدار مدیریت میشوند) 4: زیاد 3: متوسط 2: کم 1: خیلی کم (منابع رایج یا خیلی بهره برداری شده یا تخلیه شده است)</p>	<p>آیا منابع رایج مدیریت پایدار دارند؟</p>	<p>منابع مشترک به صورت پایدار مدیریت می شوند برای جلوگیری از تخریب و خالی شدن</p>
دانش و اختراعات		
8- ابداعات در کشاورزی و تمرینهای حفاظتی		
<p>5: خیلی زیاد (جامعه</p>	<p>آیا جامعه توسعه، بهبود و یا مورد</p>	<p>تمرینهای جدید پایدار در</p>

<p>تغییرات را پذیرفته و برای آنها نمونه تنظیم کرده است) 4: زیاد 3: متوسط 2: کم خیلی کم (جامعه 1: تغییرات را نپذیرفته و فقط مقدار کمی (نوآوری داشته است)</p>	<p>پذیرش قرار داده است روشهای جدید کشاورزی، ماهیگیری و تمرینهای حفاظتی و / یا روشهای سنتی برای ... احیا شده است؟</p>	<p>کشاورزی، ماهیگیری و جنگل داری توسعه داده شده، مورد پذیرش قرار گرفته و بهبود یافته است. و / یا تمرینهای سنتی احیا شده است.</p>
9- دانش بومی وابسته به تنوع زیستی		
<p>5: خیلی زیاد (دانش بومی و فرهنگهای سنتی به افراد جوان انتقال می یابد) 4: زیاد 3: متوسط 2: کم 1: خیلی کم (دانش بومی و فرهنگهای سنتی گم شده است)</p>	<p>آیا در جامعه دانش بومی و سنتهای فرهنگی وابسته به تنوع زیستی از بزرگان و والدین به افراد جوان انتقال می یابد؟</p>	<p>دانش بومی و سنتهای فرهنگی وابسته به تنوع زیستی از ریش سفیدان و والدین به افراد جوان انتقال میابد.</p>
10- مستندسازی دانش همراه با تنوع زیستی		
<p>5: خیلی زیاد (مستندسازی قوی) 4: زیاد 3: متوسط 2: کم 1: خیلی کم (کم یا هیچ مستندسازی در جامعه صورت نمیگیرد)</p>	<p>آیا تنوع زیستی کشاورزی و دانش همراه با آن مستند و مبادله می شود؟</p>	<p>تنوع زیستی در چشم انداز و منظر دریا شامل تنوع زیستی کشاورزی و دانش وابسته به آن توسط جامعه مستند، انبار و در دسترس قرار می گیرد.</p>
11- دانش زنان		
<p>5: خیلی زیاد (دانش زنان، تجربیات و مهارتهای آنها به رسمیت شناخته میشود و ه آن در تمام سطوح احترام گذاشته میشود) 4: زیاد 3: متوسط 2: کم 1: خیلی کم (دانش زنان، تجربیات، مهارتها به رسمیت شناخته نمیشود و مورد احترام نیست)</p>	<p>آیا دانش زنان، تجربه ها و مهارتهایشان در سطح خانه، جامعه و قلمرو شناخته شده است و به آن احترام گذاشته می شود؟</p>	<p>زنان اغلب دارای دانش ویژه ای هستند، تجربه و مهارت در مورد تنوع زیستی، استفاده می شود و یا مدیریت می شود، با مردان متفاوت است.</p>

حقوق مربوط به زمین/ آب و مدیریت منابع طبیعی		
-12	حقوق مربوط به زمین/ آب و مدیریت منابع طبیعی	
<p>5: خیلی زیاد (حقوق به طور کامل به رسمیت شناخته شده و نادیده گرفته نشده است)</p> <p>4: بالا</p> <p>3: متوسط</p> <p>2: کم</p> <p>1: خیلی ضعیف (حقوق به رسمیت شناخته نشده و به شدت نادیده گرفته شده است)</p>	<p>آیا جامعه دارای حقوق عرفی و یا رسمی شناخته شده بر زمین، آب و مراتع و منابع طبیعی است؟</p>	<p>حقوق رسمی یا عرفی بر زمین و آب و سایر منابع طبیعی به روشنی تعریف شده و توسط گروه ها و نهادهای مرتبط به رسمیت شناخته شده باشد برای مثال نهادهای دولتی و توسعه ای</p>
تصدی گری جامعه محور در مورد مناطق خشکی و دریایی		
-13	تصدی گری جامعه محور در مورد مناطق خشکی و دریایی	
<p>5: خیلی زیاد (اگر آن سازمان چشمانداز قادر است به مدیریت و مشارکت و تصمیم سازی موثر)</p> <p>4: بالا</p> <p>3: متوسط</p> <p>2: کم</p> <p>1: خیلی ضعیف (هیچ سازمانی وجود ندارد)</p>	<p>آیا یک سازمان چند ذینفعی برای مدیریت مناظر خشکی و دریایی به منظور برنامه ریزی و مدیریت موثر منابع چشم انداز وجود دارد؟</p>	<p>مؤسسات محلی شفاف پاسخگو و دارای ظرفیت برای تصدی گری موثر منابع طبیعی و تنوع زیستی بومی آنها وجود دارد</p>
سرمایه اجتماعی در چارچوب مشارکت در چشم انداز خشکی و دریایی		
-14	سرمایه اجتماعی در چارچوب مشارکت در چشم انداز خشکی و دریایی	
<p>5: خیلی زیاد (سطح خیلی بالایی از مشارکت و مداخله در مدیریت منابع طبیعی)</p> <p>4: بالا</p> <p>3: متوسط</p> <p>2: کم</p> <p>1: خیلی ضعیف (مداخله و مشارکت خیلی کم یا عدم مشارکت در مدیریت منابع طبیعی)</p>	<p>آیا ارتباط، همکاری و مشارکت میان و بین جوامع برای مدیریت منابع طبیعی وجود دارد؟</p>	<p>افراد عضو جوامع مرتبط هستند و مشارکت میکنند در مدیریت منابع، تبادل مواد، مهارتها و دانش خود از طریق شبکه های ایجاد شده</p>
برابری اجتماعی شامل برابری جنسیتی		
-15	برابری اجتماعی شامل برابری جنسیتی	
<p>5: خیلی زیاد (دسترسی به منابع و فرصتها منصفانه و عادلانه است)</p> <p>4: بالا</p> <p>3: متوسط</p> <p>2: کم</p> <p>1: خیلی ضعیف</p>	<p>آیا دسترسی به فرصتها و منابع برای تمامی اعضای جامعه منصفانه و برابر است؟</p>	<p>حقوق و دسترسی به منابع و فرصت ها برای آموزش، اطلاعات و تصمیم گیریها باید منصفانه و برابر برای تمامی اعضای جامعه باشد شامل زنان در سطوح چشم انداز، جامعه خانواده</p>

(دسترسی به منابع و فرصتها برابر و عادلانه نیست)		
معیشت و رفاه		
زیرساختهای اجتماعی و اقتصادی -16		
5: خیلی زیاد (زیرساختهای اجتماعی و اقتصادی با مطابق با نیازهای جامعه) 4: بالا 3: متوسط 2: کم 1: خیلی ضعیف (زیرساختهای اجتماعی و اقتصادی مطابق با نیازهای جامعه نیست)	آیا زیرساختهای اجتماعی و اقتصادی برای نیازهای جامعه کافی است؟	زیرساختهای اجتماعی و اقتصادی برای نیازهای جامعه کافی است
سلامت مردم و شرایط محیط زیستی -17		
5: خیلی زیاد (شرایط سلامت خوب است) 4: بالا 3: متوسط 2: کم 1: خیلی ضعیف (شرایط سلامتی بد است)	وضعیت سلامت عمومی جامعه با در نظر گرفتن شرایط محیط زیستی رایج چگونه است؟	وضعیت سلامت کلی در افراد جامعه با در نظر گرفتن شرایط حاکم بر محیط زیست
تنوع درآمد -18		
5: خیلی زیاد (خانوارها در فعالیتهای مختلف درآمد زایی درگیر هستند) 4: بالا 3: متوسط 2: کم 1: خیلی ضعیف (خانوارها در فعالیتهای مختلف درآمد زایی درگیر نیستند)	آیا خانوارهای جامعه درگیر فعالیتهای اشتغال زا و پایدار هستند؟	مردم در مناطق خشکی و دریایی درگیر فعالیتهای درآمد زا پایدار مختلفی هستند.
معیشتی تنوع زیستی محور -19		
5: خیلی زیاد (معیشت با استفاده از تنوع زیستی بومی و محلی وابسته است) 4: بالا	آیا جامعه برای امرار معاش خود استفاده خلاقانه از تنوع زیستی بومی را توسعه میدهد؟	معیشت در مناطق خشکی و دریایی با استفاده خلاقانه از تنوع زیستی بومی و محلی بهبود میابد

<p>3: متوسط 2: کم 1: خیلی ضعیف (معیشت با استفاده از تنوع زیستی بومی و محلی وابسته نیست)</p>		
<p>20- تحرک اجتماعی - اکولوژیکی</p>		
<p>5: خیلی زیاد (فرصتهای مناسبی برای حرکت وجود دارد 4: زیاد 3: متوسط 2: کم 1: خیلی کم (هیچ فرصتی وجود ندارد)</p>	<p>آیا خانوارها و جوامع توانایی حرکت در اطراف بین فعالیتهای تولیدی مختلف و مکانها در صورت لزوم دارند؟</p>	<p>خانواده ها و جوامع در خصوص استفاده از منابع طبیعی متحرک هستند و قادر به حرکت به اطراف برای استفاده از تغییرات در فرصتهای تولید و جلوگیری از تخریب زمین و بهره برداری بیش از حد هستند.</p>